

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. Parabola grani sinapis, & fermenti fermentatis. De parvis
magnificiendis. Ne magna bene, si parva malè.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

plurima, inquit, ut Martha occupatur: circa unum, ut Maria, delectabatur.

1. P. Hist. Soc. IESV, l. 13. n. 28.

Ecclasi. 11.

Sic beati illi spiritus qui animarum custodiam suscipere, ita suis sollicitè invigilant ut semper quieti, semper beati sint: unde illud est quod de Sancto Ignatio Soc. IESU Fundatore legitur, qui cum angore immodico ubi res minus è tententia caderet, unum è suis cruciari seiret, admonuit eum id quod sæpè habebat in ore, *Angelos ut imitari studeret, qui in animarum sibi commissarum custodia omnem quidem diligentiam præstant, sed eventus quicumque sit, nihil de tranquillitate, nihil de beatitudine sua deperdant. Confide in Deo, & mane in loco tuo*, inquit Sapiens, id est, in eo animi statute contine quem statuit Dominus; adeo ut nihil ultra velis quam quod ipse velit, licet id

parum tibi videatur, sic enim pro certo & constanti habere debes te in illo modico plus profecturum quàm in magno. quia sic tecum Deus aderit. Sic namque pergit Sapiens: *Facile est enim in oculo Dei subire honestare pauperem. Benedictio Dei in mercedem Iusti festinat, & in hora veloci processus illius fructificat.* Vide quid in te hic nimium & quid relucendum. Nec pietatem excuses, aut quid aliud præendas. Jam enim supra in 2. parte declaratum est:

Fer 2, Hebdom, Sancta.

Impietatis genus esse pieratis cultoribus nimis commune; plura quàm possint velle facere: & quæ possint, non facere.

F E R I A Q V I N T A.

PARABOLA GRANI SINAPIS, ET FERMENTI FERMENTATI.

Simile est regnum cælorum grano sinapis quod minimum est omnibus seminibus, cum autem creverit, maius est omnibus oleis.

Simile est regnum cælorum fermento quod acceptum mulier abscondit in farina satis tribus, donec fermentatum est totum. Matth. 13.

VERITAS PRACTICA.

Nec magna bene, si parva malè.

SENSVS ET RATIO PROPOSITIONIS EST, *Quod magna non bene fiunt, si ex sola consideratione eorum magnitudinis bene fiunt.*

Sed si parva malè fiunt, signum est magna bene fieri tantum ex considerata eorum magnitudine.

Ergo neque magna bene si parva malè fiunt, si que nihil profectus efficiet, nisi tam parvu quam magnu bene gerendu ex aquo studens.

I. P U N C T U M.

PROLATA hic duplex Parabola quæ jam alibi declarata est, eundem habet finem qui est humilitatis commendatio, vel rerum minimarum cura diligentior quàm

haberi soleat. Videri potest accuratius in textu evangelico & expendi. Tum verò ad propositum finem de minimis non negligendis attendè consideranda est veritas quæ dicitur, *Nec magna bene si parva malè fiunt.*

Atque hæc ratio quæ inter alias hic assertur, non est vulgaris, quod scilicet non bene magna fiunt, si quis ex sola eorum magnitudine, seu magnitudinis consideratione moveatur, ad ea perfectè accuranda. Sic autem declaratur: cum quævis magnitudo rei ordinariè spectetur potius secundum iudicium hominum quam Dei; si quis in agendo sic respiciat illam magnitudinem ut hoc respectu præcipuè moveatur ad agendum, is certè movebitur propter respectum hominum, potius quam Dei. Qui sic autem movebitur ad agendum, non potest dici coram Deo bene quod agit agere; nam agere aliquid propter respectum humanum non est illud bene agere, quantumcumque ex alia

ha parte opus perficiat, deest illi pars potior quae in puro fine ac recta intentione est posita. *Matth. 32.* Omnia opera sua faciunt ut videantur ab hominibus, aiebat Dominus de Pharizæis; & idcirco quid boni agerent non bene ab eis agi pronuntiabat, quia ex fine ac intentione operantis, bonitas operis sic est deducenda, ut si bonus non sit finis, quantumcumque speciosae sint aliae partes, bonum omnino non sit opus. Oculi ille est operis, qui si tenebrosus sit, totum operis corpus tenebrosum erit, ut saepe alibi dictum est. Imo & quanto rei seu actionis aliae partes apparent eminentiores & laude digniores, tanto seorsum ex impuro fine torares, totaque actio deturpatur, cum in pulchro corpore sit facies turpior, aut in pulchra facie turpior naevus magis offendat.

Et certe id longe est magis deplorandum, reni alioquin magnam & probatam defraudari suo fine, & sua Deum privari gloria quae inde redundasset, si pure in illum actio directa fuisset. *1. Reg. 17.* Non me invocasti Iacob, nec laborasti in me Israel. Id est satis quidem in multis laborasti sed non in me, non propter me, & idcirco frustra laborasti, nihil etiam ex me referes, nihili duco labores tuos. Vel quasi diceret, si me voluisses spectare in tuis operibus, si mihi uni placere & vacare studuisses non laborasses sicut laboras volendo placere hominibus; neque enim qui his placere volunt semper placent; multum propterea & saepe frustra laborant; at verò nullus mihi placere voluerit quin placeat, nullus hinc labor, nullum impendendum; *Placere Deo voluisse, placere est;* & tamen ista facilitate non permoveris, non me invocas, non me cogitas, non mihi vacas, quasi id laboriosius esset in opere tuo, quod est facilius.

Probrum certe expostulatio, & argumentum evidens non parvi defectus operum quae ad Deum non diriguntur. Quid enim caetera conferant si nihil à Deo referunt? Quis nisi vanus & stultus se putet recte concionatum esse, si nullam apud Deum in tota concione gratiam, sed popularem duntaxat auram fuerit affectus? *Matth. 6.* Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. O dignum labore praemium! Vanum seminatunt, & turbinem mofuerunt.

II. PUNCTUM.

SED si parva male sunt, signum est magna bene fieri tantum ex considerata earum magnitudine. Cur enim illa male, & haec bene: nisi quia illa parva sunt, & haec magna? Nam si magna bene

fierent quia sic debent bene fieri, cur non etiam parva bene, cum aequè suo bene modo fieri debeant? Non exigitur forte tanta cura in parvis quanta in magnis, sed tamen quanta est necessaria cura ut bene fiant, tanta exigitur, quia ut dixi non minus debent bene fieri quam magna; Nonne in illis Deus colitur sicut in magnis? Nonne ad illa peragenda opus est gratia? Nonne ad hanc habendam gratiam opus fuit Christi sanguine & meritis? Nonne merces caelo reposita, vel danti potum aquae frigida? *Matth. 10.* Nonne de parvo quovis opere debet illud ex Scripturis timeri, *Matth. 10. 48.* dicitur qui facit opus Domini fraudulente?

Et certe si perfecti esse debemus sicut Pater noster caelestis perfectus est; id est, ut cupita perfectio nostro modo sicut ille suo faciamus; quid est tam parvum & minutum in creatis quod non sit perfectum in suo genere? *Gen. 1.* Vidit nempe cuncta quae fecerat, & erant valde bona. *Gen. 1.* Cuncta fecit bona in tempore suo. *Eccl. 3.* OMNIA opera Domini bona, & omne opus hora sua subministrabit. *Eccl. 3. 39.* Non est discere, hoc illi nequius est: omnia enim in tempore suo comprobabuntur.

Denique donec transeat caelum & terra, jota unum aut unus apex non prateribit à lege donec omnia fiant. Qui ergo sol velit unum de mandatu istu minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum. Id est, de spectabilissimus erit, & quasi nullus, quia qui negligit negligetur; qui autem minima non curat, idcirco non curat quia minima sunt & quia illa negligit; unde & illud sequitur quod erat declarandum, nempe ex hoc minimorum neglectu facile colligi, quod si magna diligentius & accuratius fiant, non alio motivo & respectu ita fiant, quam quia magna & magnifica sunt, quam quia speciosa & splendida sunt eorum hominibus, *Species deceptio.* *Dan. 13.* SIVE masculum sive faminam obtulerit, immaculata erunt omnia. *Levit. 3.*

I. PUNCTUM.

NEQUE ipsa ergo qua dicuntur magna, bene fieri, si parva male. Nam sicut bene tantum propter eorum magnitudinem, & nullo modo propter Deum, neque ex aliis motivis supernaturalibus, quorum defectu deficient ea parte quae est magis necessaria ad moralem bonitatem operis, nempe sine ac intentione operantis; ac proinde non magis perfecta erunt moraliter, quam perfectum non esset opus aliquod naturaliter si

Hebr
San

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ne sua forma; nam quod est forma in Physicis, hoc est finis in moralibus. Vide, contemplare corpus sine anima, quale est illud naturaliter, quam scdum & horrendum, quia videlicet deest illi sua forma. Sic planè est moraliter & coram Deo quivis homo sine suo fine, sic est quodlibet hominis opus destitutum sine suo, corpus est exanime, *Sepulchrum dealbatum, foris apparetur hominibus speciosum, intus autem plenum ossibus mortuorum, & omni spurcitia:* Unde est illud Sapientis: *Deum time & mandata ejus observa:* hoc est enim omnis homo: Nempe moraliter, quia hic est finis hominis ut Deum timeat & revereatur, ad hoc creatus est & redemptus, sicut Physicè & naturaliter homo est animal rationale seu ex anima rationali & corpore compositum; & sicut Physicè desineret esse homo, quando desineret esse talis forma ut dictum est; sic desinet esse homo moraliter, quâdo desinet talis finis in quo est omnis homo. *A spei terram & ecce vacua erat & nihil,* ait Propheta, *intuitus sum & non erat homo,* quia videlicet ante dixerat, *bens facere nescierunt* Non desinebant esse homines physicè & naturaliter, sed desinebant moraliter quia deerat illis suus finis qui est bene agere. Quod si ibidem etiam Propheta refert se non vidisse cœlos aut alias mûdi partes idcirco refert, quia tamen si subsisterent sicut & homines, quia tamen ipsi homines tunc erant quasi non essent, sic neq; aliæ creaturæ, quæ sunt tantû propter ipsos homines.

Atque hinc etiam quando de vanitate in Scûpturis agitur, intelliguntur hoc præsertim nomine, magna hæc & speciosa de quibus hic agimus, & quæ dicuntur vana seu vanitas quia vacua sunt & suo fine destituta. Undenam autem & à quo destituuntur suo fine nisi ab homine qui dum il-

lis utitur, respicit potius eorum magnitudinem & speciositatem quàm Dei gloriam, seu quid aliud supernaturale & divinum; unde & ipse homo dicitur *vanus vanitatum*, quia ipse est causa vanitatis quæ inest in aliis creaturis. Ipse est qui eas vanas facit, dum illas evacuat suo debito fine, sicq; seipsum etiam privat suo merito, suaq; vera & æterna utilitate quam derivaret ex creaturis, si bene illis uteretur, id est, si earum usum in bonum finè converteret. *Nolite recedere à verbo Domini, sed servite Domino in omni corde vestro.* Et nolite declinare post vana quæ non proderunt vobis, neq; eruent vos, quia vana sunt. Quasi diceret, nolite tantum spectare magna illa & speciosa præ quibus parva negligitis; nam sic fieret ut nullum bonum opus in æternam vestram salutem efficeretis; quandoquidem ipsa quæ putaretis bona opera non essent nisi vana, & quibus periretis potius quàm salvaremini.

Omnia vestra in charitate fiant, inquit Apostolus: Sive magna sive parva sint, omnia in charitate, excellenter & perfecte, *Omne quodcumq; faciitis in verbo aut in opere: omnia in nomine D. N. IESV Christi. SIVE manducatu sive bibitis sive aliud quid faciitis: omnia in gloriam Dei facite.* Si magna faciitis, non quia magna sunt faciite, sed quia magnus & gloriosus Dominus propter quem illa faciatis: quod si parva occurrunt facienda, sic faciite ut magna propter ipsum Deum qui non minus in parvis magnificatur quam in magnis: aut si non in parvis, nec in magnis. *Qui in modico iniquus est, & in majori iniquus est.*

Vide in 1. parte, Dom. 6. post Epiphani, Sabbatum ejusdem Hebdom. 6. Et in hac 3. parte, Sabbatum Hebdomadæ quartæ.

FERIA SEXTA.

PARABOLA THESAVRI ABSCONDITI ET INVENTI IN AGRO.

Simile est regnum Cœlorum thesauro abscondito in agro quem qui invenit homo abscondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit universa quæ habet, & emit agrum illum. Matth. 13.

VERITAS PRACTICA.

Non tam spectatur quid doceas pro divinis quàm quid non dones.

RATIO EST. Quia quod unum spectatur in istis, est, ut teipsum totum dones.

Sed si quid reserves, si quid non dones, non teipsum totum dones.

Ergo nihil reservandum: nec tam spectatur quid dones quàm quid non dones, nihil ut omnino reserves annuum.

I.PUN.